

Ірина КОНОНЕНКО

Варшавський університет

Проблеми контрастивної стилістики української та польської мов

Українську та польську мову характеризують високоорганізовані стилістичні системи, що здатні повністю задовольнити потреби комунікації у різних сферах життя. Загальні закономірності розвитку стилістичних засобів визначились зближеним поступом обох мов у напрямі становлення функціональних і експресивних стилів. Значна частина не тільки нейтральної, але й стилістично забарвленої лексики в українській і польській мовах збігаються у своїх характеристиках, пор., напр.:

- нейтр. *брат* // *brat*
спорт // *sport*
- розм. *кіло* // *kilo*
дурень // *dureń*
- книжн. *тотальний* // *totalny*
аналог // *analog*
- поет. *лазуровий* // *lazurowy*
небосхил // *niebosklon*
- зневажл., лайл. *гешефт* // *geszeft*
йолоп // *jołop*¹.

Водночас українська і польська мови виробили властиві їм специфічні стилістичні риси, мають свою норму, яка виявляє своєрідність і неповторність у порівнянні з нормою другої мови. Стилістичними розходженнями в українській і польській мовах нерідко характеризуються однакові (наближені) за формою

---

¹ Стилістична кваліфікація українських і польських слів подається згідно із лексикографічними джерелами: *Словник української мови*: т. 1–11, ред. І. Білодід, Київ 1970–1980; *Тлумачний словник української мови*: т. 1–6, <http://lcorp.ulif.org.ua/ExplS/>; *Słownik języka polskiego PWN*: т. 1–3, pod red. M. Szymczaka, Warszawa 1999; *Uniwersalny słownik języka polskiego*: т. 1–6, pod red. S. Dubisza, Warszawa 2008; *Wikisłownik*, pl.wiktionary.org.

і основним лексичним значенням слова, що з позицій етимології є питомими одиницями або запозиченнями, у тому числі взаємними.

Генетична, орфоепічна, значеннева подібність різних за стилем українських і польських слів нерідко призводить до інтерференції, змішування лексем тими, хто користується цими мовами. Диференційне стилістичне значення українських і польських слів одного походження має бути в центрі уваги досліджень з контрастивної стилістики – науки, яка тільки починає зароджуватися². Стилістичним значенням називають додаткове, супровідне до лексичного і граматичного значення мовної одиниці. Воно обмежує використання цієї одиниці певним стилем, типом мовлення чи видом тексту і має стилістичну вартість – маркованість, якою й протиставляється нейтральним характеристикам³.

Зіставлення стилістичних значень українських і польських лексем у представленій статті відбувається на матеріалі базових тлумачних словників обох мов. Враховано також дані національних корпусів. Аналіз стилістично відмінних українських і польських слів спільного походження передбачає виділення, з одного боку, одиниць, що належать до різних функціональних стилів, з другого – експресивно забарвлених лексем.

1. Функціональні стилістичні значення

Функціональні види мови у різних умовах спілкування отримали назву функціональних стилів⁴. Стилістично нейтральними (міжстильовими) є слова, які не закріплені за тим чи іншим стилем. У широкому плані можуть бути виділені книжно-писемний та усно-розмовний різновиди мови⁵ (у польській лінгвістиці у загальному (культурному) варіанті мови виділяють усний та писемний різновиди, кожний з яких розгалужується на вільний і старанний⁶). При цьому як між названими різновидами, так і між функціональними стилями у межах кожної мови не існує чітких бар'єрів. В українському мовознавстві традиційно виділяються такі стилі, як розмовний, науковий, офіційно-діловий (адміністративно-діловий), конфесійний, публіцистичний, художній. Для польської лінгвістики типовим є поділ стилів на розмовний, риторичний, офіційно-канцелярський,

² І. Кононенко, *Українська та польська мови: контрастивне дослідження* / І. Кононенко, *Język ukraiński i polski: studium kontrastywne*, Warszawa 2012, s. 261–280.

³ С. Єрмоленко, *Нариси з української словесності. Стилістика та культура мови*, Київ 1973, с. 227.

⁴ *Сучасна українська літературна мова. Стилістика*, Київ 1973; І. Матвіяс, *Варіанти української літературної мови*, Київ 1998; П. Дудик, *Стилістика української мови*, Київ 2005; Н. Kurkowska, S. Skorupka, *Stylistyka polska. Zarys*, Warszawa 2001; D. Zdunkiewicz–Jedynak, *Wykłady ze stylistyki*, Warszawa 2008.

⁵ *Взаємодія усних і писемних стилів мови*, Київ 1982.

⁶ *Encyklopedia języka polskiego*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1999, s. 458.

науковий, науково-популярний, публіцистичний, художній, особистий (авторський). У даній статті дотримуємося поглядів на функціональні стилі передусім українських мовознавців.

У лексикографічних виданнях інформація про належність слова (або його окремого значення) до функціонального стилю дається за допомогою системи позначок. При цьому в українських тлумачних словниках найбільш поширеними маркерами, що характеризують функціональні стилістичні значення, є *розм.* (розмовне) та *книжн.* (книжне). У польських словниках лексеми з відповідними стилістичними значеннями мають маркери *pot.* (*potoczne*) і *książk.* (*książkowe*).

Розходження українських і польських слів одного походження за функціональним значенням є досить поширеним явищем. Функціональні стилістичні значення таких слів в українській і польській мовах можуть розмежовуватися за показниками: нейтральне – розмовне, нейтральне – книжне, розмовне – книжне, пор.:

укр.	пол.
а)	
нейтр.	розм.
<i>ботвина</i>	<i>botwina</i>
<i>горілка</i>	<i>gorzalka</i>
<i>дача</i>	<i>dacza</i>
<i>кум</i>	<i>kum</i>
<i>сліпий</i>	<i>ślepy</i>
<i>сорт</i>	<i>sort</i>
<i>шахрай</i>	<i>szachraj</i>
<i>шлягер</i>	<i>szlager</i>
розм.	нейтр.
<i>виздихати</i>	<i>wyzdychać</i>
<i>згуба</i>	<i>zguba</i>
<i>зложити</i>	<i>złożyć</i>
<i>знудитися</i>	<i>znudzić się</i>
<i>кортіти</i>	<i>korcić</i>
<i>ладний</i>	<i>ładny</i>
<i>машинерія</i>	<i>maszyneria</i>
<i>напирати</i>	<i>napierać</i>
<i>нех</i>	<i>niech</i>
<i>презент</i>	<i>prezent</i>
<i>пхати</i>	<i>pchać</i>
<i>рура</i>	<i>rura</i>
<i>тлум</i>	<i>tlum</i>
<i>тлустий</i>	<i>tlusty</i>
<i>фігли</i>	<i>figle</i>
<i>шибкий</i>	<i>szybki</i>
<i>фортель</i>	<i>fortel</i>
<i>цяцькатися</i>	<i>cackać się</i>
<i>шкло</i>	<i>szkło</i>

б)

нейтр.	книжн.
буланий	<i>bulany</i>
вертикальний	<i>wertykalny</i>
взаємний	<i>wzajemny</i>
вибрик	<i>wybryk</i>
віроломний	<i>wiarołomny</i>
журналіст	<i>żurnalista</i>
забобон	<i>zabobon</i>
завітати	<i>zawitać</i>
занехаяти	<i>zaniechać</i>
злочинець	<i>złoczyńca</i>
кайдани	<i>kajdany</i>
криниця	<i>krynica</i>
курган	<i>kurhan</i>
нехай	<i>niechaj</i>
обличчя	<i>oblicze</i>
пікнік	<i>piknik</i>
подяка	<i>podzięka</i>
посуха	<i>posucha</i>
розбрат	<i>rozbrat</i>
страва	<i>strawa</i>
хилити	<i>chylić</i>
чарівний	<i>czarowny</i>
череда	<i>czereda</i>
щедрий	<i>szczodry</i>
янтар	<i>jantar</i>
книжн.	нейтр.
домінувати	<i>dominować</i>
евентуальний	<i>ewentualny</i>
інтенція	<i>intencja</i>
кардинальний	<i>kardynalny</i>
обсервувати	<i>obserwować</i>
ординарний	<i>ordynarny</i>
толерувати	<i>tolerować</i>
тривіальний	<i>trywialny</i>

в)

розм.	книжн.
благий	<i>blahy</i>
гасати	<i>hasać</i>
кпини	<i>kpina, kpiny</i>
повітання	<i>powitanie</i>
розгاردіяти	<i>rozgardiasz</i>
чайтисся	<i>czaić się</i>

2. Експресивні стилістичні значення

Експресивні стилі відображають емоційну, оцінну характеристику явищ та ознак. Уживання експресивної лексики допомагає передати суб'єктивне ставлення мовця до об'єкта повідомлення. Слова, що мають експресивні стилістичні значення, отримують у тлумачних словниках позначки *зменш.-пестл.* (зменшувально-пестливе), *нар.-поет.* (народнопоетичне), *уроч.* (урочисте), *жарт.* (жартівливе), *ірон.* (іронічне), *фам.* (фамільярне), *зневажл.* (зневажливе), *вультг.* (вультгарне), *лайл.* (лайливе) та ін. Розходження в експресивній характеристиці українських і польських слів одного походження зустрічаються досить рідко. Переважно в одній з мов слово є стилістично нейтральним, в іншій – експресивно забарвленим, пор., напр.:

укр.	пол.
а)	
нейтр.	уроч.
<i>вечеря</i>	<i>wieczera</i>
<i>хоробрий</i>	<i>chrobry</i>
нейтр.	зменш.-пестл.
<i>хлопчик</i>	<i>chłopczyk</i>
нейтр.	вультг.
<i>собака</i>	<i>sobaka</i>

б)

зменш.-пестл.	нейтр.
<i>пісенька</i>	<i>piosenka</i>
уроч.	нейтр.
<i>злото</i>	<i>złoto</i>
зневажл.	нейтр.
<i>гендлювати</i>	<i>handlować</i>
<i>партачити</i>	<i>partaczyć</i>
вультг., лайл.	нейтр.
<i>паскуда</i>	<i>pasкуда</i>

3. Функціональні та експресивні стилістичні значення

У системі співвідношень українських і польських слів одного походження можливою є така диференціація, коли в одній мові слово має функціональне стилістичне значення, а в іншій – експресивне значення, пор., напр.:

укр.	пол.
розм.	зневажл.
<i>гомота</i>	<i>holota</i>
зневажл.	розм.
<i>базрати</i>	<i>bazgrać</i>
<i>бахур</i>	<i>bachor</i>
<i>мавпувати</i>	<i>małpować</i>
<i>партачити</i>	<i>partaczyć</i>
фам.	розм.
<i>кудли</i>	<i>kudły</i>
зменш.-пестл.	книжн.
<i>дівча</i>	<i>dziewczę</i>
зневажл.	книжн.
<i>недобитки</i>	<i>niedobitki</i>

Стилістичні сходження / розходження між словами обох мов можуть торкатися лише частини значень. Наприклад, в українській мові у полісемічного слова *качан* розмовним є тільки значення ‘голівка капусти’, у багатозначного польського *kaczan* (українізм) розмовними є всі семема, пор. також: *обіцяти* ← *obiecac*; *голубити* ← *holubić*, *морда* ← *morda*, *шаровари* ← *szarawary*.

Контрастивна лінгвістика концентрує увагу на явищах сучасних мов. Водночас для з’ясування причин сходження / розходження одиниць мов, що зіставляються, необхідно розглядати їх у діахронічному аспекті. Зміни стилістичних значень під впливом інтралінгвістичних або екстралінгвістичних чинників нерідко спостерігаються у словах індоєвропейського або праслов’янського походження. Пор., напр., стилістичні модифікації у словах індоєвропейського походження:

вечеря нейтр. – *wieczerza* уроч.
криниця нейтр. – *krynica* книжн.,

праслов’янського походження:

краса нейтр. – *krasa* поет.
занехаяти нейтр. – *zaniechać* книжн.
ладний розм. – *ładny* нейтр.

Динаміка стилістичних значень виявляє себе у процесі засвоєння запозичень, напр.:

курган (нейтр.) – *kurhan* (книжн.) (з тюрк.)
машинерія (розм.) – *maszyneria* (нейтр.) (з франц.)
пікнік (нейтр.) – *piłnik* (книжн.) (з англ.).

Скажімо, виразною тенденцією є закріплення нейтрального стилістичного статусу у значній групі латинізмів у польській мові і сприйняття відповідних слів в українській як книжних, напр.:

укр.	пол.
книжн.	нейтр.
<i>домінувати</i>	<i>dominować</i>
<i>інтенція</i>	<i>intencja</i>
<i>кардинальний</i>	<i>kardynalny</i>
<i>обсервація</i>	<i>obserwacja</i>
<i>ординарний</i>	<i>ordynarny</i>
<i>тривіальний</i>	<i>trywialny</i>

Суттєві розгалуження стилістичних значень різного типу відбуваються при взаємних запозиченнях. У процесі засвоєння під впливом національно орієнтованих уявлень запозичене слово може втрачати одні значення й набувати інші, змінювати конотації, мігрувати з пасивного лексичного фонду в активний і навпаки. Такі зміни відбулися як у багатьох полонізмах в українській мові, так і в низці українізмів у польській⁷.

Лише невелика частина полонізмів в українській мові та українізмів у польській мові повністю зберегла значеннєву еквівалентність із словами-прототипами й стала при цьому нейтральною загальноповживаною лексикою. В обох мовах словами відповідної семантики у сфері взаємних запозичень є передусім моносемічні денотативні лексеми, пор., напр., в українській мові: *бігос* ← *bigos*, *заміша* ← *zamsz* та ін. Українізми – повні аналоги з прототипами в польській мові належать до тематичної групи «природа», напр.: *степ* ← *cmien*, *черемха* ← *czerecha*, *кукурудза* ← *kukurudza* та деякі інші. Поодинокими є випадки накладання значень полісемічних запозичень з їхніми відповідниками у мові-першоджерелі: *галас* ← *hałas*, *каліка* ← *kaleka*.

При входженні полонізмів в українську, українізмів у польську мови нерідко відбуваються кардинальні стилістичні зміни. Наприклад, польське слово *handlować* є стилістично нейтральним, в українській мові запозичене дієслово *гандлювати* вживається зі зневажливим, іронічним відтінком. Нейтральні в польській мові слова *korcić*, *rura*, *tlusty*, *znudzić się* при перенесенні в українську стали словами розмовного типу (*кортіти*, *рура*, *тлустий*, *знудитися*). Розмовне забарвлення мають в українській мові й полонізми *гасати* та *розгардіяш*, натомість їхні прототипи в польській мові вважаються книжною лексикою, пор: *hasać*, *rozgardiasz*. Нейтральними в українській мові стали такі слова

⁷ І. Кононенко, *Семантичні модифікації взаємних запозичень в українській і польській мовах* [w:] *Słowo u Słowian. Wpływ języków sąsiadujących na rozwój języka ukraińskiego. Studia leksykalne*, Kraków 2016, s. 447-462.

польського походження, як *взаємний*, *горілка* та інші, пор. книжне *wzajemny* та розмовне *gorzalka*.

Зміни у стилістичному статусі відбулися у незначній за кількістю групі українізмів у сучасній польській мові. Скажімо, як книжні сьогодні сприймаються слова, які в українській мові вважаються нейтральними: *blahy* ← *благий*, *bulany* ← *буланій*, *czereda* ← *череда*, *kajdany* ← *кайдани* та ін. Частина немаркованих в українській мові-першоджерелі лексем набула в польській мові розмовного характеру, напр.: *botwina* ← *ботвіна*, *kum* ← *кум* та ін.

Як було зазначено, зіставлення стилістичних значень слів обох мов базується на матеріалі лексикографічних позначок. У процесі аналізу стає очевидним, що в ряді випадків автори словників не уникли суб'єктивізму при кваліфікації лексем. У тлумачних словниках не завжди знаходить відображення семантична структура лексем у сучасних умовах функціонування. Викликає питання стилістична кваліфікація відповідних слів як в українських, так й у польських лексикографічних виданнях, пор., скажімо, характеристики запозичень та їхніх прообразів у *Словнику української мови* в 11-ти тт. та у *Словнику польської мови ПВН*: *зневажл. партачити* ← розм. *partaczyć*; розм. *kudły* ← фам. *кудли*, *зневажл. holota* ← розм. *голта*. Сумнівною є стилістична нейтральність в українській мові (дані *Словника української мови* в 11-ти томах) таких слів, як: *ручай* (пор. пол. поет. *ruszaj*), *завше* (нейтр. *zawsze*), *спопелити* (книжн. *spopielić*).

Варіативність лексикографічного опису стилістично різних слів обох мов розглянемо на прикладі лексем *вибрик* - *вубрук*. У *Словнику української мови* слово *вибрик* має дефініції: 1. стрибок з відкиданням задніх ніг (про копитних тварин) // грайливий стрибок (про людей); 2. *перен.* раптова примха, безпідставна, непослідовна дія, нечемний вчинок, вислів⁸. Аналогічну характеристику лексема *вибрик* має в *Тлумачному словнику української мови*⁹. Як видно, стилістичні позначки при цьому слові відсутні. Автори лексикографічних видань відобразили у словниковій статті історичний погляд на розвиток значень у цьому слові. Водночас аналіз даних Корпусу української мови показує дещо іншу картину функціонування лексеми *вибрик* в сучасній мові. У Корпусі відображено 176 прикладів вживання слова *вибрик* у художніх текстах і 35 прикладів – у публіцистичних текстах¹⁰. Тільки в одному з понад 200 вживань слово *вибрик* вжито у значенні ‘стрибок з відкиданням задніх ніг’, отже це значення у сучасній мові відійшло до пасивного фонду лексики: *Максим, як кінь, басує: то, мов схарапудившись, убік шарахне; то, як молоде теля, піде скоком та вибриками* (Панас Мирний). Таким чином, значення слова *вибрик* ‘раптова примха, безпідставна, непослідовна дія, нечемний вчинок, вислів’

⁸ *Словник української мови*, т.1, Київ 1970, с.356.

⁹ *Тлумачний словник української мови*, т. 1, <http://lcorp.ulif.org.ua/ExpIS/>, [5.05.2017].

¹⁰ Корпус української мови, www.mova.info, [5.05. 2017].

у сучасній мовній практиці вже не сприймається як переносне, причому воно має виразні розмовні риси. Приклади Корпусу показують, що лексема *вибрик* вживається переважно у мові персонажів художніх творів, напр.: *Вже що-що, а різні вибрики, різні штуки-викаблуки робити ми вміли* (В. Нестайко); *Мовляв, що воно таке за вибрики* (М. Соколян).

Різні тлумачні словники польської мови дають неоднакову характеристику слова *wybryk*. Скажімо, у *Словнику польської мови ПВН* у слова *wybryk* є одне значення, що при цьому не має при цьому стилістичних позначок: *‘postępek odbiegający od przyjętych obyczajów, norm zachowania się; wyskok’* (‘вчинок, що не збігається із загальноприйнятими звичаями, нормами поведінки; витівка’) ¹¹. В *Універсальному словнику польської мови* єдине значення слова *wybryk* – *‘postępek odbiegający od przyjętych obyczajów, norm zachowania się; wyskok, eksces’* (‘вчинок, що не збігається із загальноприйнятими звичаями, нормами поведінки; витівка, експес’) ¹² супроводжується позначкою *książk. (knižn.)*. У *Вікісловнику* лексема *wybryk* має два значення: 1. *zaskakujący postępek, odbiegający od przyjętych norm postępowania*; 2. *daw. podskoczenie, wyskok* ¹³ (1. вражаючий вчинок, що не відповідає прийнятим нормам поведінки; 2. *dawn.* підскакування, підскок). У Корпусі польської мови зафіксовано 328 прикладів слова *wybryk*, напр.: *Panfil, nieświadom sytuacji, chwycił za koniec dyscypliny i omal jej nie wyrwał z dłoni Dziadzi Linsruma. Za wybryk ten musiał spróbować na własnej skórze skuteczność koziej nóżki* (Т. Konwicki) ¹⁴. При цьому в Корпусі показано, що лексема *wybryk* в польській мові часто вживається як одиниця офіційно-ділового мовлення, скажімо, у польській юриспруденції існує термін *nieobyczajny wybryk*. Таким чином, тільки детальний аналіз даних різних словників і національних корпусів демонструє, що слова *вибрик* і *wybryk* розходяться за своїми стилістичними параметрами.

Поглибленого розгляду в аспекті українсько-польської контрастивної стилістики потребують як окремі слова, так і лексико-семантичні групи одиниць мови. Зокрема, у ЛСГ ‘національності’ виділяються слова *лях* - *Lach*, *жид* - *Żyd*, які розрізняються в обох мовах за стилістичними показниками. Водночас стилістичний статус цих слів у тлумачних словниках української мови не повною мірою відображає функціонування даних одиниць у мовленні, про що свідчать численні приклади у Корпусі, пор. пол. *Lach* – поетичне, *Żyd* – нейтральне. Проблема встановлення стилістичної еквівалентності українських і польських слів одного походження ускладнюється тим, що двомовні словники не подають інформації щодо розбіжності стилістичних значень генетично спільних слів.

¹¹ *Słownik języka polskiego PWN*, t.3, s. 728.

¹² *Uniwersalny słownik języka polskiego*, s. 557.

¹³ Wikisłownik, pl.wiktionary.org, [5.05.2017].

¹⁴ *Narodowy korpus języka polskiego*, nkjp.pl, [5.05.2017].

Стилістичні системи української та польської мов, як і мовні системи в цілому, не є застиглими утвореннями. Слова обох мов пройшли та часом далі проходять семантико-стилістичну еволюцію. До важливих завдань мовознавців належить з'ясування шляхів модифікації стилістичних значень в кожній з мов та встановлення міжмовної стилістичної еквівалентності. Результати цих досліджень мають знайти своє відображення в одно- та двомовних словниках різного типу, в методичних виданнях.

ЛІТЕРАТУРА

- Взаємодія усних і писемних стилів мови, Київ 1982.
- Дудик П., *Стилістика української мови*, Київ 2005.
- Єрмоленко С., *Нариси з української словесності. Стилістика та культура мови*, Київ 1999.
- Кононенко І., *Семантичні модифікації взаємних запозичень в українській і польській мовах [w:] Slovo u Slowian. Wpływ języków sąsiadujących na rozwój języka ukraińskiego. Studia leksykalne*, Kraków 2016, s. 447– 462.
- Кононенко І., *Українська та польська мови: контрастивне дослідження / Kononenko I., Język ukraiński i polski: studium kontrastywne*, Warszawa 2012.
- Корпус української мови, www.mova.info
- Матвіяс І., *Варіанти української літературної мови*, Київ 1998.
- Словник української мови*: т. 1–11, ред. І. Білодід, Київ 1970–1980.
- Сучасна українська літературна мова. Стилістика*, Київ 1973.
- Тлумачний словник української мови*: т. 1–6, <http://lcorp.ulif.org.ua/ExplS/>
- Encyklopedia języka polskiego*, Wrocław – Warszawa – Kraków 1999.
- Kurkowska H., Skorupka S., *Stylistyka polska. Zarys*, Warszawa 2001.
- Narodowy korpus języka polskiego, nkjp.pl
- Słownik języka polskiego PWN*: т. 1–3, pod red. M. Szymczaka, Warszawa 1999.
- Uniwersalny słownik języka polskiego*: т. 1–6, pod red. S. Dubisza, Warszawa 2008.
- Wikisłownik, pl.wiktionary.org
- Zdunkiewicz–Jedynak D., *Wykłady ze stylistyki*, Warszawa 2008.

Стаття присвячена проблемам контрастивної стилістики в українській і польській мовах. Аналізуються слова, що мають в обох мовах спільне походження, проте відзначаються різними стилістичними значеннями. Розглянуто відмінності у функціональних та експресивних стилістичних значеннях, а також причини появи стилістичних розбіжностей у даних мовах.

Ключові слова: стилістика, українська мова, польська мова, контрастивний, значення.

PROBLEMS OF CONTRASTIVE STYLISTICS IN UKRAINIAN AND POLISH

The article deals with problems of contrastive stylistics in Ukrainian and Polish languages. The analysed words are of the same origin but have different stylistic meaning in the aforementioned languages. The differences in functional and expressive stylistic meanings as well as causes of this phenomenon are investigated.

Key words: stylistics, Ukrainian, Polish, contrastive, meaning.

zgłoszenie artykułu: 30.06.2017 r.

przyjęcie artykułu do druku: 10.01.2018 r.